

JURIJ REŽEK – GOVOR NA POSVETU »PROSTOR ZA PRIHODNOST SLOVENIJE«

Spoštovane gospe in gospodje, lepo pozdravljeni!

Cenim vašo pripravljenost, da ste se udeležili današnje prireditve; bodisi kot gostje, kot poslušalci, kot referenti, kot razpravljavci, kot prijatelji. Vaša imena in stroke, ki jih zastopate kot predstavniki civilnodružbenih organizacij, v katere se združujete, ali pa imena strokovnih, upravnih institucij in podjetij, kjer delujete, me navdajajo s spoštovanjem. Pogled na tale avditorij, kjer ste se zbrali, spoštovani povabljeni, na zgibanko, s katero smo vas povabili na prireditev, na seznam soorganizatorjev, na zadnjo stran Geodetskega vestnika, kjer so imena referentov in naslovi prispevkov in stalna aktualnost tematik, ki jih bomo obravnavali, vse to me utrjuje v prepričanju, da je takih možnosti in priložnosti, kot je današnja, premalo.

Morda je obrabljena trditev, da so vprašanja prostorskega planiranja, urejanja prostora, regionalnega razvoja, prostorskega načrtovanja, trajnostne rabe prostorskih potencialov in zemljišč interdisciplinarna. Obrabljena je, pa vendarle se stalno ponavlja in obnavlja.

Vsi se zavedamo, da posamezna vprašanja urejanja prostora, s katerimi se ukvarjamo znotraj posameznih strok, presegajo naša lastna, posamezna strokovna področja. Koliko je močno zavedanje vsake stroke o omejenosti prispevka, ki ga je vsaka sposobna ponuditi, in koliko gre le za zavedanje posameznikov, težko ocenjujem. Vem pa, da bo to kolektivno zavedanje kvečjemu naraščalo. To zato, ker so vprašanja prostora, graditve, zemljišč vse zahtevnejša, tako po številu dejavnikov, ki jih je treba upoštevati, po povezanosti med njimi, po teritorialnem obsegu, po dolgoročnosti učinkov ter po teži odgovornosti. Ta pestrost vse naše stroke nas zapira v neskončen krog ali bolje, v vijačnico, na kateri se z vsakim obhodom stalno ponavlja in obnavlja pojem interdisciplinarnosti in sodelovanja.

Arhitektura, družboslovje, geodezija, geografija, krajinska arhitektura, prostorsko načrtovanje, urbanizem, ekonomija, okoljevarstvo. Res je, da si večina od nas prizadeva najprej za lastno uspešnost in za uspešnost svojega neposrednega okolja ter stroke, v kateri deluje. Res je, da si marsikatera od teh strok prizadeva biti slišana, celo najpomembnejša ali vodilna, saj marsikatera ocenjuje, da je njen prispevek pomemben ali najpomembnejši. Vendar je vsaka posebej omejena in nemočna pri reševanju celovitih vprašanj.

Samo pozorno poslušanje predlogov in argumentov, ki jih vsaka stroka navaja, in spoštovanje mnenja posamezne stroke vodi do skladnega prostorskega razvoja. Ne le poslušanje, tudi

upoštevanje, sprejemanje ali pa pojasnjeno zavračanje. Vsaka stroka zase, če se izpostavlja in si prizadeva uveljavljati svoja stališča, s tem prispeva predvsem k lastnemu razvoju in k izboljšanju lastnega položaja. A to ni edina naloga in vloga stanovskih združenj.

Več strok skupaj zmore dosežati tudi pomembnejše in skupne cilje. Prostorsko ureditev, ki bo zagotavljala gospodarski razvoj, zagotavljala družbeno povezanost, omogočala povezovanje, sodelovanje, vključenost, nudila zadovoljstvo posameznikom in bo v ponos tudi strokam.

Ko prebiram referate v zborniku te prireditve, me z nelagodjem navdaja njihov skupni imenovalec. Nesporno gre pri vseh za strokovnost in za analitično sposobnost referentov, pa vendar je prepegosto zaznati kritiko. Lahko ocenimo, da gre za utvaro in ta kritika ni utemeljena, da gre le za dolgoročni pogled in mnenja posameznikov. Pa gre vendarle za mnenje strokovnjakov iz posameznih področij. Zato je pomembno, da si vendarle odgovorimo, kaj lahko storimo, da bo njihovo mnenje drugačno.

Smo v procesu prenavljanja zakonodaje na področju urejanja prostora, prostorskega načrtovanja, graditve, pa tudi razmejevanja področij delovanja nekaterih strok ter pred prenovo študijskih programov. Mnogi od nas smo ob teh procesih občutili nezadovoljstvo, nekateri smo ga bili pripravljeni tudi izraziti. Tudi Zveza geodetov Slovenije se je temu pridružila. Vendar pa si nikakor ne želim očitkov, da je najpreprosteje kritizirati in se potem obrniti v stran. Teh očitkov ne želim ne sebi ne geodetom niti drugim strokam.

In prav to je eno od vodil današnjega posveta. Pokazati pripravljenost, da se kot stroke dejavno vključimo in prispevamo k dobrim zakonskim ureditvam, izvedbenim aktom in praksi. In morda naivno, pa vendarle iskreno verjamem, da je marsikdo tukaj tudi zato, ker deli to mnenje in to željo z mano.

Kako to izvesti, je odgovor, ki ga moramo poiskati skupaj, in ga sprejeti kot skupni način urejanja vprašanj prostora. Premnogi od nas se pri iskanju tega odgovora zatekamo na neke nedoločene »druge«. Teh drugih, spoštovani gostje, ni. Obstajajo pa stroke in posamezniki pa tudi metode in tehnike moderiranja, usklajevanja, vodenja in upravljanja takega procesa.

In sem se vrnil k interdisciplinarnosti, saj sem k vsem našim dodal še eno stroko ali pa večino ali tehniko, kakor hočete. Če zaključim, samozavest pri reševanju skupnih vprašanj lahko temelji le na upoštevanju vseh naših strok in na njihovem povezovanju, sodelovanju in ob ustreznem vodenju tega procesa.

Za današnje srečanje imamo še en dober razlog. Dr. Milan Naprudnik praznuje 80 let. Predvsem je geodet, mnogim od nas prijatelj in tudi dober moderator med kolegi geodeti. Vedno radi delimo njegove izkušnje, poslušamo nasvete, komentarje preteklih in sedanjih dogodkov in z zanimanjem preberemo, kar napiše v naše geodetsko glasilo.

Odlikuje pa ga tudi lastnost, da se je, kljub temu, da je geodet, ali pa prav zato, pred več kot trideset leti zapisal med prostorske načrtovalce z izjemnim poslušom za sodelovanje med različnimi strokami in tudi med stroko, javnostjo in politiko. Zato si – s spoštovanjem – naš kolega Milan in njegovo delo samo po sebi zasluži, da mu je namenjena taka, strokovna in po

strokah pestra prirediteljev. Saj je njegovo delo niz dokazov o pomenu interdisciplinarnega sodelovanja in o možnostih, ki jih posamezna področja in različni pogledi na probleme, predvsem pa različni pristopi za njihovo reševanje, lahko predstavljajo za kakovost stroke in prakse. S tem posvetom torej izrekamo tudi priznanje dr. Milanu Naprudniku. In, dragi Milan, še dolgo in pogosto si želimo tvojih misli, vodil in nasvetov.

Spoštovani, če nam težnja po preseganju razlik in priznavanje potrebe po sodelovanju ter pripravljenost za to ni skupna, potem se pač danes le prijazno družimo in se sproščeno razidimo, s tem pa zamudimo še eno priložnost in jo označimo kot napačen korak. Sam upam, da ne bo tako.

Sam si želim, da se srečamo v tako pestri zasedbi tudi na dogodkih posameznih stanovskih združenj, ki so danes tukaj zastopana, ki so skupaj organizirala to prirediteljev, in da se vsakič razidemo z novimi zaključki in z novimi spoznanji, ki nas vodijo po vijačnici interdisciplinarnosti in sodelovanja navzgor.

Hvala za pozornost.

Jurij Režek,

Predsednik Zveze geodetov Slovenije